

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 130

TELEFON UREDNISTVA: 25-67
POSLOVALNICA CELJE: 25-67 in 28-67
POŠTNI ČRKOVI RACUN 11.409

Maribor, torek 11. junija 1940

NAROCNINA NA MESEC
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din.
dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din

Cena
din 1.—

Italija prešla v napad

Po napovedi vojne Angliji in Franciji, ki jo je sinoči sporočil Mussolini italijanskemu narodu in svetu, kakor poročamo na drugi strani, so italijanske čete opolnoči pričele sovražnosti

CURIH, 11. junija. Ass. Press. PO SEM DOSPELIH VESTEH SO SE SOVRAŽNOSTI MED ITALIJO IN ZAVEZNIKI PRIČELE OPOLNOČI OD VČERAJ NA DANES. PRVI SPOPADI SO SE PRIČELI NA ITALIJANSKO-FRANCOSKI MEJI, Vendar doslej še ni bilo mogoče dobiti nobenih podrobnejših informacij. Tudi o pričetku sovražnosti v Afriki do tega trenutka še ni poročil. VESTI, DA SO ITALIJANSKE ČETE ŽE SINOČI VDRLE V FRANCIJO NA RIVIERI, SO ZANIKALI TAKO IZ PARIZA KAKOR IZ RIMA.

LONDON, 11. junija. Havas. ABESINSKI CESAR HAILE SELASSE JE TAKOJ PO VOJNI NAPOVEDI ITALIJE ZAVEZNIKOM ODPOTOVAL V LONDON.

Strahoviti boji v bližini Pariza

Nemci se skušajo približati francoski prestolnici tako, da bi jo obkolili — Reynaud je odšel sam na fronto — Vlada se seli iz Pariza

Nemško bojno poročilo

BERLIN, 11. junija. DNB. Vrhovno poveljstvo poroča: Naše, na 350 km dolgi črti izvajane bojne operacije se nadaljujejo v smeri proti spodnji Seini in proti Marni ter potekajo tudi v Champagni po določenem načrtu. Veliki uspehi so že doseženi, še večji se pa pripravljajo. Vsi sovražni protisunki, tudi tam, kjer so bili izvedeni s tanki, so se ponesrečili. Na naši strani je prešel boj v zasledovanje sovražnika. Nemške letalske formacije so podpirale napredovanje naše vojske z močnimi silami ob spodnji Seini in v Champagni. Pri Reimsu so napadla sovražni štab, taborišča, zbirališča čet, bojne položaje, utrdbe, baterije in napadalne kolone, ob spodnji Seini pa ceste, železnice, kakor tudi umikajoče se sovražne čete. Pristaniške naprave v Cherbourgu in Le Havreu so bile znova obmetavane z bombami. Pri tem je bilo zadetih tudi več ladij. Neka 5000tonska transportna ladja je bila zažgana in uničena. Severno od Haarstada je bil zadet neki trgovski parnik in je na njem nastala eksplozija. Neka naša podmornica, ki se je vrnila v svojo bazo, je potopila za 43.000 ton sovražnih ladij. Tekom noči so zopet letela sovražna letala nad severno in zahodno Nemčijo in povzročila z bombardiranjem lokalno škodo. Neko teh letal je bilo sestreljeno. Skupna izguba sovražnika je znašala 91 letal, mi pa smo jih izgubili 5.

sovražno letalstvo neprestano napadalo naše čete ter skušalo spodrežati naš dovoz. Zahodno od Oise so predrle nemške kolone, prihajajoče od Soissons, globoko na jug reke Ourse. Istočasno so sovražne kolone predrle po dolini La Velle. V Champagni so Nemci znova napadli. Dosegli so Gaumont. Tu je sovražnik z podporo močnih oddelkov tankov in eskadril bombnikov izvršil strašen napad v teku katerega se je posrečilo sovražniku predreti do naše črte. Naše čete nudijo skrajni odpor. Naše izvidniško letalstvo je letetelo nad Namurjem in Donaueschingenom. Naši bombniki so bombardirali Soissons ter Pont Avers. Naši lovci so imeli številne uspehe. Ena lovska eskadrilja pod poveljstvom Thibaudeta je sestrelila 12 sovražnih letal. Vsa letala so se v redu vrnila.

PARIZ, 11. junija. Havas. Včera so poizkušali Nemci izkoristiti svoja lokalna napredovanja in razširiti operacijske cone obliki pahljaj in mostobranov, ki so jih zasedli za ceno hudih izgub. Zahodno od Oise mečejo nove tankovske kolone v boje. Nemški tanki so dosegli spodnji tok Seine med Rouenom in Vernonom. Nekd od teh so celo prekorčili Seino. Pri sovražni pehoti je opaziti občutno utrujenost. V širokem frontnem odseku med Beauvaisom in Oise napada sovražna pehota v največjih množicah. Toda, tudi tu je sovražno naskakovanje manj ljuto. Francozi se postopoma umikajo za nekaj kilometrov na nove položaje, zadajajoč pri tem sovražniku hude izgube. Letalstvo pomaga pehoti vedno bolj z močnimi napadi na nasprotnika.

PARIZ, 11. junija. Havas. Letalsko ministrstvo sinoči javlja: Naši lovci so včeraj sestrelili 12 sovražnih letal. Naši bombniki so včeraj bombardirali Essen.

Francoski uradni komunike

PARIZ, 11. junija. Havas. Sinočni francoski vojni komunike m. dr. navaja, da gre boj med morjem in Argonni za naraščajočo silo dalje. Zlasti narašča pritisk sovražnika na odsekih Amiens-Rouen in

Amiens-Vernon ter je sovražnik na 7 točkah dosegel spodnjo Seino, na enem kraju po jo je celo prekorčil. Tu pa je na letel na ogorčen odpor naših čet. Na odseku med Vernonom in spodnjo Oise je

Angleška vojna poročila

LONDON, 11. junija. Reuter. Nemško napredovanje zapadno in vzhodno od Pariza se je včeraj nadaljevalo v kljub najskrajnejšemu odporu Francozov. Nemški cilj je, da na obeh straneh Pariz obidejo, nakar bi se na jugu obe nemški ko-

lone sestali ter tako Pariz obkolili. V francoskih vojaških krogih pa so mnenja, da ho moč nemškega napredovanja polemala, čim bolj se bo oddaljevala od svojih baz. Na vzhodu je predor dosegel reko Ourse, severni pritok reke Marne. Na zahodu pa je nemški prodor dosegel Seino in jo na enem mestu prekorčil. Pariz je miren, ljudje opravljajo kakor navadno svoje posle. Minister za informacije je sinoči objavil, da je ministrski predsednik in vojni minister Reynaud odpotoval na fronto. Sklenjeno je bilo preseliti razna ministrstva in borzo na deželo. Ti ukrepi so začasni.

LONDON, 11. junija. Reuter. Včeraj je angleško brodogradništvo vso silo obstrlevalo nemške čete, ki so ob obali skušale prodirati v notranjost Francije.

Govor prezidenta Roosevelta

Boj med dvema ideologijama - Prezidentova prizadevanja za preprečitev vstopa Italije v vojno

WASHINGTON, 11. junija. CBS. Ponoči ob 0.15 evropskega časa je imel prezident Roosevelt napovedani govor, ki so ga prenašale vse ameriške in zavezniške radiooddajnice. Nagovor je bil naslovljen na vseučiliško mladino univerze v Charles Villen (Virginia) in preko tega celemu narodu oz. svetu. Roosevelt se je uvodoma bavil s problemom, kaj so mladi in stari narodi, v čemer je poudaril, da pritiče ta pridevek predvsem ameriškem. Nadalje je Roosevelt naglasil, da se že dolgo širi po svetu filozofija, gole sile in nasilja. Zastopniki te filozofije oglašajo okolico in v nasprotju z miselnostjo demokracije, ki si je stavila za cilj, da stavi vse svoje službe v napredek človeštva, zasledujejo kot edini cilj, da namenjajo vse koristi sveta omejenemu številu ljudi. Zato te nove miselnosti, ki se vrača v mračne dobe, ni mogoče sprejeti. Zato novi svet, ki je demokratičen, ne more ostati ravnodušen napram širjenju miselnosti in sile onih, ki jim je cilj razrušenje svobode.

Ta miselnost predstavlja nevarnost za vse tekovine našega sveta, nevarnost za narod USA in vsega ameriškega kontinenta. Radi njih ekspanzivnosti postaja ves svet vedno ožje pozorišče. Vedno bolj postaja jasna ustvara onih v USA, ki so smatrali to državo kot samotni otok, čeprav sredi sveta, ki bi hotel podjarmiti vse. Iz teh sanj jih je prebudila filozofija, ki propoveduje silo. Govorim

o izolacionistih. Njihovo mišljenje ni danes več drugega, kakor nezmožna ustvarja, ki lahko privede narod Zedinjenih držav v ječo, da bo vzdihoval za zamreženimi okni, kakor toliko narodov v Evropi. V tem trenutku so naše simpatije na strani onih, ki prelivajo svojo kri v borbi proti oznanjevalcem sile! (Velikanski dolgotrajni aplavz).

Narod Zedinjenih držav je zaznal odločitev italijanske vlade, da stopi v vojno z velikim obžalovanjem. Več kakor pred 3 meseci sem se ponudil štetu Italijanske vlade kot posredovalca v sporu med Italijo in zahodnimi velesilama v svrhu, da se prepreči razširitev vojne na Sredozemlje. Zatrđil sem mu, da se bom zavzel z vso svojo avtoriteto za to, da se bo na bodoči mirovni konferenci slišal glas Italije glede njenih aspiracij, v kolikor jih smatra za upravičene. Tudi sem mu pojasnil v imenu vlade USA, da ne bo mogoče preprečiti v primeru razširitve vojne na Sredozemlje, da bi se konflikt ne širil še dalje na bližnji vzhod in na Afriko. In v tem primeru pa ni mogoče predvideti kakšne posledice bi to zadnje dejstvo imelo na USA in na države Srednje in Južne Amerike. Priznavajoč da bi nekatere aspiracije Italije mogle služiti kot baza za pogajanja med prizadetimi strankami, sem se ponudil, da te tako formulirane zahteve sporočim vladam Anglije in Francije.

Na nesrečo, ponavljam, na nesrečo za nas vseh moram z obžalovanjem vzeti na znanje sklep šefa italijanske vlade, da je odklonil sprejeti ponujeno postopanje, ki bi bilo pokazalo pot, kako ustvariti nov svet, v katerem bi vladal bolj svoboden gospodarski sestav in v katerem bi bil najden ključ za enakopravno razdelitev surovin. To je treba poudariti v vezi z dejstvom, da bo imela razširitev vojne na Sredozemlje nujno posledico za USA in za vse ameriške republike. Italijanska vlada je sedaj storila ta korak, da, kakor pravi »izpolni svoje obveze napram Nemčiji.« Mi pa pravimo, da je na 10. dan meseca junija 1940. zarila nož v hrbet svoje sosedel 10. dan meseca junija 1940 pa je tudi dan, ko plovejo naša upanja in naše molitve preko morja k onim narodom, ki se tako veličastno in junaško borijo za svobodo sveta. V naši edinstvi, v naši ameriški edinstvi bomo nudili tem narodom vso našo mogočo pomoč na surovinah in materialu vseh vrst! (Velikanski aplavz in odobravanje).

Istočasno bomo strnili svoje vrste in pospešili produkcijo vsega potrebnega orožja za našo obrambo. Vse poti morajo biti proste za ta naš ogromni napor. Ne bomo zmanjšali tega tempa ali krenili s te poti. Časi so takl, da zahtevajo brzino, in to brzino nad vse! Končno je pozval Roosevelt vse žene in može, da stavijo na razpolago vse sile v ta namen.

AKCIJA LETALSTVA

LONDON, 11. jun. Havas. Angleški bombniki so v teku včerajšnjega dne uničili 150 nemških tankov.

LONDON, 11. jun. Reuter. Letalsko ministrstvo javlja, da so v noči od nedelje na ponedeljek angleški letalci zmetali nad 660 zažgalnih bomb v Ardene. Nastali so veliki požari in eksplozije. Operacije britskih bombnikov so se raztegnile na sovražno zaledje od ustja Somme do Mezirasa in Porurja. V nedeljo je bilo vrženih 2000 bomb v teku 15 minut na sovražne kolone in motorizirane oddelke. Posebno močno so angleška letala bombardirala nemške motorizirane oddelke, ki prodirajo proti levemu krilu francoske fronte.

ANGLESKE IZGUBE NA MORJU

LONDON, 11. jun. Reuter. Admiraliteta javlja izgubo nosilca letal »Gloriousa«, 2 rušilcev, 1 petrolejskega tankerja in 1 prevoznice ladje, ki pa je bila orez čet. Te izgube so bile v zvezi z odhodom zavezniških in norveških čet iz sev. Norveške. Ta umik je bil izvršen radi dejstva, da je v tem trenutku smotrenjša uporaba teh sil na osrednjem bojišču proti Nemčiji.

Mussolini je napovedal vojno

Včeraj ob 18. uri je z balkona Beneške palače v Rimu sporočil italijanskemu narodu in svetu, da je Italija stopila na strani Nemčije v vojno proti Angliji in Franciji. Obenem je zagotovil nedotakljivost držav na evropskem jugovzhodu

RIM, 11. junija. Ass. Press. Šele včeraj popoldne je bilo preko radijskih oddajnic uradno sporočeno, da bo ob 18. uri govoril Mussolini z balkona Beneške palače. Fašistične organizacije so dobile nalogo, da se zberejo v Rimu pred palačo, drugod pa pred zvočniki. Med ogromnim navdušenjem množic, katere cenijo na več sto tisoč, je Mussolini spregovoril in dejal: »Bojevniki, vojaki kopnih, morskimi in zračnimi sil! Črne srajce revolucije, moške in žene vse Italije, italijanskega imperija in Albanije, poslušajte! Ura, ki jo je usoda določila, je za našo domovino že bila. To je ura velikih in nepreklicljivih odločitev. Napoved vojne je že izročena veleposlanikom Anglije in Francije. Vstopamo v vojno proti plutokraciji in reakcionarnim demokracijam zahoda, ki sta preprečevali naš napredek in celo ogražali eksistenco italijanskega naroda.

Teh nekoliko let v najnovejši zgodovini

ni potrjuje, da sta se posluževali obljub, prevar in izsiljevanj in celo nedostojnih sankcij, s katerimi je Zveza narodov izvedla blokado Italije, prisilivši na to 52 držav. Naša vest je popolnoma mirna. Nam je ves svet priča, da je Italija storila vse, da prepreči vihar, ki sedaj divja po svetu, toda bilo je vse zaman. Ako bi bili nasprotniki hoteli, bi se bili temu izognili. Bilo bi treba samo izpolniti zahteve onih, ki so trdili, da se neke ureditve in ustanove ne morejo nadaljevati v večnost. Zadosti bi bilo sprejeti Hitlerjevo ponudbo za mir po padcu Poljske.

Sedaj je vse to preteklost. Mi smo sklenili, da se izpostavimo nevarnosti in naporu vojne. Čast, interesi in bodočnost velikega naroda, kot je naš, zahtevajo, da se svete obljube v celoti izpolnijo. Mi to delamo in stopamo na pot, ki nam jo je določila zgodovina. Prijemamo za orožje, da uredimo, ko smo določili svoje meje na kopnem, tudi še svoje meje na

morju ter s tem zdrobimo verige, ki so vezale svobodo našega morja. Narod 45 milijonov ne more biti svoboden, ako ni ma svobodnega dohoda do oceanov. Ta gigantski boj, v katerega stopamo, ni nič drugega, kakor samo nova faza v logičnem razvoju naše revolucije. V tem boju vstajajo revni narodi proti onim, ki so hoteli druge izstradati in držati v svojih rokah vse bogastvo in zlato sveta. To je boj mladih in zdravih narodov, ki se množe, proti številnim narodom, ki se bližajo svojemu koncu. To je boj med dvema verama, med dvema idejama.

Sedaj, ko je kocka padla, izjavljam svečano, da Italija ne namerava potegniti v boj drugih narodov, zlasti ne sosednih, Švica, Jugoslavija, Grčija, Turčija in Egipt naj vzamejo na znanje te besede, ki bodo na delu rigorozno potrjene, a bo vendar le od njih odvisno, ali se bodo v vsem obsegu izpolnile.

Za časa svojega obiska v Berlinu sem

dejal, da je treba, ako imamo prijatelja, iti z njim do konca. Tako gremo mi z zavezniško Nemčijo, z njenim narodom in njegovo zmagovito vojsko. Na predvečer tega zgodovinskega dogodka naj bodo naše misli posvečene Nj. Vel. kralju in cesarju, ki je sedaj, kakor vedno, bil veren tolač potreb in interesov domovine. Naši pogledi pa naj bodo uprti tudi proti vodji zavezniške in prijateljske Nemčije.

Proletarska in fašistična Italija je že tretjič pod orožjem, močna in kompaktna, kakor nikoli doslej. Geslo je samo eno in kategorično, obvezno za vsakogar, ki že odmeva od Alp do Indijskega oceana in s e vseda v vsa naša srca: Treba je zmagati in zmagali bomo! Tako bomo ustvarili dolgo dobo pravičnega miru za Italijo, Evropo in ves svet. Italijanski narod, dvigni orožje in pokaži svojo odločnost, junaštvo in vztrajnost.

Mussolini vrhovni poveljnik

Vrhovno poveljstvo je prevzel min. predsednik sam, njegov namestnik je pa maršal Badoglio

RIM, 11. junija. Diplomatski urednik agencija Stefani piše, da so manifestacije, s katerimi je italijanski narod pozdravil Mussolinijev govor, dokazale nemajmno edinstvo Italije, ki se je že večkrat pokazalo v zgodovini. Manifestirano je bilo tudi zdaj ob vojni napovedi Franciji in Angliji. Italija je bila zapostavljena, grozila ji je življenska nevarnost v razvoju od strani zahodnih sil. Plutokratske in reakcionarne sile so ji navrgle vojno. Zdaj jo bodo imele. V odločitvi, da intervenira z orožjem, je ostala Italija zvesta svojim obvezam in svoji usodi. Velik narod se ne more odstraniti iz zgodovinskega toka, kadar je beseda o iz-

gradnji nove Evrope. Boj, ki se vodi, je borba dveh ideologij, dveh dob. Zmagale bodo sveže in nove sile. Italija ne namerava raztegniti vojne na druge narode v sosedstvu, naj bo to po morju ali preko njega. S sovjetsko Rusijo namerava voditi normalne odnose, kar priča tudi povratak italijanskega poslanika v Moskvo in sovjetskega v Rim. Cesar in kralj je postavil za vrhovnega poveljnika italijanske vojske Mussolinija, ki bo imel pod seboj vrhovno poveljstvo z maršalom Badogliom. Duce bo neposredno poveljeval vsem italijanskim edinicam. Naglasiti je treba še posebej manifestacije, ki jih je italijanski narod priredil Hitlerju.

Zveza z Nemčijo je globoko zakoreninjena v italijanskem narodu, ker je imel Hitler intuicijo in hrabrosti dovolj, da reši zgodovinske probleme, ki se postavljajo med civilizacijo Rima in germansko civilizacijo. Med Italijo in Nemčijo ne obstaja beseda »Nikoli!« Zveza Italije in Nemčije je prišla do popolnega zgodovinskega izraza.

RIM, 11. junija. DNB. Minister za narodno kulturo Pavolini je dejal predstavnikom tiska, da je Mussolinijeva odločitev predvidena za naprej, za 100 ako ne 1000 let. Minister je naslovil na Nemčijo posebne pozdrave, tako tudi njenemu tisku in novinarjem nevtralnih držav, izražajoč nado, da bodo tudi slednji objektivno obvestili svoje narode o koraku Italije.

Manifestacije pred kraljem

RIM, 11. junija. DNB. Po velikih manifestacijah na Beneškem trgu so se črne srajce podale na Kvirinal, prepevajoč nacionalne pesmi in vzklikajoč kralju in cesarju Italije. Množica je stalno ponavljala

besede Mussolinija. Kralj se je pojavil na balkonu v vojaški uniformi in s šlemom na glavi. Množica je burno vzklikala: »Živel kralj in cesar!« Kralj se je večkrat zahvalil manifestantom.

Manifestacije tudi v Nemčiji

BERLIN, 11. jun. DNB. Vest v vstopu Italije na strani Nemčije v vojno je izzvala tu in po drugih mestih rajha velikansko navdušenje. Mnogi Italijani, ki bivajo v Berlinu, pravijo, da je to za Italijo zgodovinski, usodni trenutek. Pred italijanskim poslaštvo se je v kratkem času zbralo na tisoče Nemcev in Italijanov. Na dvorišču poslaštva je bilo več italijanskih častnikov, ki so dodeljeni kot misija nemški vojski. Množice so prirejale vsem govornom po radiu velike ovacije. Nato so manifestanti korakali po mestu, vzklikajoč

Mussoliniju in Hitlerju. Podobne manifestacije so bile povsod po Nemčiji, kjer so italijanski konzulati. Zgodovinsko odločitev Italije je nemški radio sporočil vsemu narodu.

DUNAJ, 11. jun. Stefani. Prebivalstvo je z navdušenjem sprejelo manifest Mussolinija. Velike množice ljudi so prišle pred italijanski konzulat in klicale Italiji. Posebno toplo so bili pozdravljeni govori von Ribbentropa in italijanskega poslanika v Berlinu, ki so jih prenašali po radiu.

Govor Paula Reynauda po radiu

PARIZ, 11. junija. Reuter. Sinoči je imel Reynaud po radiu kratek govor, v katerem je med drugim dejal, da traja strahotna bitka v Franciji že šesti dan, a zavezniška vojska ne opusti niti pedu zemlje brez srdite obrambe in silnih izgovorov za sovražnika. Toda v trenutku, ko se je Francija tako junaško postavila v bran Nemcem, je sklenil Mussolini pasti ji v hrbet. Roosevelt, papež in drugi so se za-

man trudili, da bi ga od tega odvrgli. Ko je naš veleposlanik v Rimu danes popoldne vprašal italijanskega zunanjega ministra, zakaj je Mussolini sklenil preliti toliko krvi, mu je Ciano odgovoril: »Mussolini odločuje edini o vsem in vse svoje načrte je sestavil s Hitlerjem.« Sovražnost se bodo pričele opolnočiti. Francija stopa v to vojno z mirno vestjo, Francija ne more umreti!

Reakcija v Londonu

LONDON, 11. junija. Reuter. Reakcija, ki je nastala v Londonu včeraj pozno popoldne, ko se je zvedelo za vstop Italije v vojno, je bila velika ogorčenost in razdraženost. Že v večernih urah so začele v okolici londonskega okraja Soho, kjer bivajo Italijani, velike demonstracije proti njim. Policija je imela veliko posla z aretacijami Italijanov v masah, nakar so jih vozili v internacijo. V uradnih krogih, zlasti v vojaških, sicer ne podcejujejo dejstva, da ima Italija na važnih

mestih številna oporišča, da ima močno podmorniško orožje, zlasti pa odlično letalstvo, toda vse to ne odtehta dejstva, da je borbena sposobnost povprečnega italijanskega vojaka minimalna in da Italija nima surovin. Kakšno dejstvo bo imelo moderno zavezniško orožje na moralo vojaka in prebivalca, si je lahko predstavljati. Eno si bodo Italijani odslej lahko prihranili; ne bo jim več treba tako daleč kakor Pompeji, da bi videli razvaline.

GOVOR DUFFA COOPERJA

LONDON, 11. junija. Reuter. Angleški minister za informacije, Duff Cooper, je imel sinoči na radiu govor, v katerem je med drugim dejal: »Kakršne koli lastnosti najsi Italijani tudi sicer imajo, eno je gotovo, da poznamo še iz svetovne vojne njihove lastnosti na bojnem polju. Italijani doslej še nikoli niso zmagali, razen nad Abesinci, ki so se borili s srednjeveškimi meči. Iz svetovne vojne pa nam je še v živem spominu Kobarid! Na verjetnost nemške zmage se ni prav nič spremenilo z delstvom, da se ji je Italija pridružila. Prav enake šanse bi imela tudi, če se ji ne bi bila pridružila. V nekem oziru je vstop vojne za nas celo koristen. Italija je bila velika luknja v naši blokadi. Sedaj bomo to luknjo zamašili. Italija brez bistvenih surovin, ki so potrebne za vojno, ne more dolgo vzdržati. Čim pa bo izčrpana, bo Nemčiji preje v breme kakor v pomoč.«

DOMINIONI NAPOVEDUJEJO VOJNO

OTTAWA, 11. jun. Havas. Kanadski parlament je sprejel predlog, da se Italiji napove vojna, soglasno, z dviganjem rok. Predsednik vlade Mackenzie King je obsojil korak Italije in naglasil, da je s tem napravljen konec negotovosti. Zdaj vedo zavezniški tudi na tej strani, kaj jim je treba napraviti. Odločitev Italije na strani Nemčije je še bolj okrepila sklep zavezniškov, da se bore vztrajno dalje do končne zmage. Šef konservativne opozicije Hazon je dejal, da je Kanada neomajno na strani zavezniškov v njihovih naporih, da izidejo kot končni zmagovalci.

CAMBERA, 11. junija. Reuter. Avstralski ministrski predsednik je izjavil svojo simpatijo z Vel. Britanijo in izrazil pričakovanje, da bo Italija utrpela uničenje svojega brodogradništva. Trenutek, ki ga je Italija izbrala za obsojanje vreden. Začelo so po Avstraliji številne internacije Italijanov.

WELLINGTON, 11. junija. Reuter. Nova Zelandija je napovedala Italiji vojno. Ministrski predsednik je ponovil Vel. Britaniji zagotovilo dodatne pomoči.

SPANIJA OSTANE NEVTRALNA

MADRID, 11. jun. DNB. Vest o italijanski vojni napovedi se je naglo razširila

po vsej Španiji. List so bili takoj razgrabljeni. Tisk je mnenja, da je nastopil s tem odločilen preokret v sedanji vojni. Na glasažo, da nevtralnost Španije s tem ne bo ogrožena.

TURCIJA NA STRANI ZAVEZNIKOV?

ANKARA, 11. jun. Havas. V turški predstolnici so sprejeli vest o vstopu Italije v vojno z zbranostjo in mirom. Vlada prepričanje, da bo Turčija napram Angliji in Franciji izpolnila svojo dolžnost. Tekom noči je Turčija pozvala pod orožje več letnikov.

MADŽARSKA ZA ITALIJO

BUDIMPEŠTA, 11. jun. Stefani. Mussolinijev govor je izzval odobravanje madžarskega javnega mnenja. Madžarska po polnoma razume razloge, ki so prisilili Italijo, da je zapustila stališče nevojskovanja. Madžarski narod s toplimi simpatijami spremlja boj italijanskega naroda in izraža željo, da se ostvari čimprej pravičen mir, za katerega se zavzema Mussolini.

VELIK VTIS V ROMUNIJ

BUKAREŠTA, 11. jun. Stefani. Vest, da je Italija napovedala vojno Franciji in Angliji, je izzvala v vseh romunskih krogih velik vtis. Z zadovoljstvom je bila sprejeta Mussolinijeva izjava, da Italija ne bo napadla sosed in izzvala komplikacij na Balkanu.

POMIRITEV V BOLGARIJI

SOFIA, 11. junija. Stefani. Zgodovinska odločitev Italije je izzvala po vsej Bolgariji globok vtis. Izjava Mussolinija da ne namerava pritegniti Balkana v vojno, je pomirila narod.

MANIFESTACIJE NA KORZIKI

AJACCIO, 11. jun. Havas. Vest o objavi vojne Italije proti Franciji je izzvala v mestu velike patriotične manifestacije za Francijo. Mesto je drugače mirno in polno zaupanja v francosko vlado.

Povelje italijanskega kralja

RIM, 11. jun. Stefani. Kralj in cesar Italije Viktor Emanuel III. je naslovil na vojsko dnevno povelje, v katerem pravi med drugim, da postavlja predsednika vlade Mussolinija za vrhovnega poveljnika vseh sil na kopnem, na morju in v zraku. »Prva moja misel velja vam, vojakom, ki se boste z nesmrtnim junaštvom borili na strani zavezniške Nemčije. Vojaki na kopnem, na morju in v zraku! Prepričan sem o vašem domoljubju, ki preveva italijanski narod, da boste še enkrat zmago nosno poved sli naše armade k slavi.«

Mariborska napoved. Malo oblačno in toplo vreme. Možnost krajevnih neviht. Včeraj je bila najvišja temperatura 26,2 (najtoplejši letošnji dan), danes najnižja 9,5, opoldne 24,0. Padavin od včeraj 9,6 mm.

Borza. Curih, 11. junija. Beograd 10, Pariz 8,87, London 15,75, Newyork 4,46, Milan 22,50, Berlin 178 1/4, Sofija 2,25, Budimpešta 79, Bukarešta 3.

Novice

Za izboljšanje slovenskega kmetijstva

Pomembna spomenica občnega zbora zadruge „Kmetijska družba“

Pretekli teden je bil v Ljubljani občni zbor najstarejše in največje slovenske kmetijske organizacije, zadruge »Kmetijska družba«, ki ga je vodil zaslužni predsednik g. Oton Detela. Po poročilih, iz katerih je bilo razvidno živahno in plodno delo v pretekli poslovni dobi, je občni zbor soglasno sprejel spomenico, ki s svojimi predlogi globoko posega v razvoj slovenskega kmetijstva. Spomenica se glasi:

1. Pozdravljamo skrb kraljevske uprave za združništvo in druge kmetijske organizacije, ugotavljamo pa, da se v isti meri ne pomaga in upošteva tudi možnost delovanja in iniciative naše zadruge, oziroma njenih poslušalcev. Naše delo ni samo usmerjeno v to, da koristi lastnim združnikom, temveč mu je namen, da koristi tudi svojim združnikom, ki s svojimi predlogi globoko posega v razvoj slovenskega kmetijstva. Spomenica se glasi:

2. Prepričani smo, da bodo mogle Kmetijske zbornice le takrat uspešno zastopati interese pripadnikov kmetijskega stanu, če bo kmet sposoben potom svojih gospodarskih organizacij stopiti v boj za svoje pravice. Radi tega so Kmetijske zbornice dolžne, da upoštevajo čim tesnejše stike in sodelovanje z vsemi gospodarskimi in prostovoljnimi organizacijami kmetov, da ustvarjajo potrebne pogoje za jačanje in širjenje teh organizacij. Brani morajo pri oblasteh in v vseh drugih primerih njihove interese in jih vedno vprašati za mnenje in nasvet, preden predlagajo kakšne ukrepe oblastem.

Zaradi tega je potrebno uredbo o kmetijskih zbornicah dopolniti z bolj demokratičnim volilnim redom, po katerem bo dobilo združništvo in druge kmetijske gospodarske organizacije številnejše zastopstvo v zbornicah. To zastopstvo naj bo v razmerju z gospodarsko močjo in s številom članstva teh organizacij. Dokler pa uredba ni dopolnjena, pa naj zbornični svet kooptira nekoliko delegatov-predstavnikov gospodarskih organizacij iz svojega področja, kar mu je mogoče storiti tudi po sedanjih uredbi, ker le tako se bo zadostilo temeljnemu načelu, po katerem spadajo Kmetijske zbornice samo kmetom in njihovim organizacijam.

3. Pridružujemo se zahtevi ostalih kmetijskih organizacij v državi in smatramo, da je vsako maksimiranje cen kmetijskih pridelkov tako dolgo škodljivo za kmetijstvo, dokler ni učinkovito izvedena kontrola cen industrijskih in obrtnih izdelkov, ki jih kmet kupuje. Šele takrat, kadar se bo napetost cen med kmetijskimi pridelki in nekmetijskimi izdelki izravnala na višino pred svetovno vojno, je mogoče tudi maksimiranje cen kmetijskih pridelkov pri podajah iz rok producenta. Zahtevamo pa, da se zajezijo spekulacije raznih posrednikov in jim odredijo minimalne nakupne cene za kmetijske pridelke, kjer je to z ozirom na vrsto blaga mogoče, ker dragine niso krivi kmetje, temveč posredniki.

4. V zvezi s trgovino s kmetijskimi proizvodi zahtevamo, da se Prižad v Direkcija za izvoz pri ministru za trgovino tako organizirata, da bodo kmetijski interesi popolnoma zaščiteni. Kmetijske organizacije naj bodo v upravnem svetu teh ustanov zastopane z nadpolovičnim številom upravnih svetnikov. V poslovanju teh ustanov pa se naj odstranijo vsi nedostaki, ki so splošno znani in kateri so kmetijstvu nanесли ogromno škodo.

5. Zahtevamo, da se novelira lovski zakon in ukine zaščita zajca, ki je letošnje zimo napravil ogromno škodo našemu gospodarstvu.

6. Zahtevamo, da se izvede organizacija borbe proti sadnim škodljivcem dosledno in učinkovito in to ne samo s kmetijskimi sredstvi, ki jih večinoma proizvaja tuja industrija, temveč tudi z biološko obrambo, ki je trajnejša in bolj učinkovita. V to svrhu naj se ustanove potrebne poskusne postaje in vzgajališča bioloških parazitov.

7. Zahtevamo, da se ukine trošarina na vino, če pa to ni mogoče, da se pobiranje trošarine pavšalira.

8. Smatramo, da so se tudi v letošnjo maksimirano ceno modri galici premalo zaščitili interesi vinogradništva. Odbor za kontrolo cen namreč ni onl forum, ki bi mogel presoditi veliko škodo, ki bo radi tega nastala za naše narodno gospodarstvo, saj mu pri določanju cen uredba predpisuje kot podlago le proizvodne stroške galice, ne pa narodno-gospodarske momente. Smatramo pa, da se to vprašanje ne bi smelo reševati le iz tega vidika, temveč da bi morala država v teh izrednih prilikah iz lastnega interesa najti potrebna sredstva, da olajša nabavo galice vinogradnikom, če najde, da so tovarne upravičene zahtevati tako visoke cene za galico. Za izdavek naj država nadoknadi iz trošarine na vino, dokler jo ubira. Samo maksimiranje cen galice bi bilo sprejemljivo za vinogradnike le takrat, ako bi se istočasno ukinile vse trošarine na vino, državne in občinske, ker bi vinogradnik potem za svoj proizvod dosegel boljše cene.

Odobravamo borbo združnih organizacij za doseg gospodarsko opravičljive cene za modro galico in posebno pozdravljamo, da so

se odločile za ustanovitev lastne tovarne, ker le od tega pričakujemo stvarne koristi. Državne oblasti pa pozivamo, da z vsemi sredstvi pomagajo tej samoobrambi akciji združništva.

9. Z odredbo o zabrani klanja živine in uvedbo brezmesnih dni je določeno, da se ženska teleta in mlade svinje do 1 leta starosti ne smejo klati. Noben preudaren gospodar ne bo prodal ženske tele za zakolj, ako ga k temu ne prisilijo izredne okoliščine, kot pomanjkanje hrane itd., ali pa ako tele ni za vzrejo. Če bi merodajni, ki so to uredbo podpisali, razpolagali s statistiko o klanju ženskih telet in o upravičenosti njihovega klanja iz vzrejnih razlogov, bi uvideli, da ta odredba ni upravičena. Pač pa ima lahko takšna zabrana nezaželene posledice z ozirom na selekcijo živali, ker čim bo žensko tele leto staro, ga kmet, ki je imel do takrat le stroške z njim, ne bo prodal za zakolj, temveč ga bo redil za plemo. Na ta način se selekcija živine ne pospešuje. Se večja pa bo škoda za našo živinorejo, če kmetje ne bodo prepustili krav, ker ne smejo teleta po svojem preudarku prodajati, isto velja za mlade svinje, pri katerih se posledice že poznajo, ker so cene že začele padati.

Iz omenjenih razlogov predlagamo, da se zabrana klanja telet in mladih svinj ukine.

10. Smatramo, da je edini pravilen regula-

tiv cen goveje živine na domačem trgu izvoz pitanih volov, oziroma izvoz mesa od drugovrstnih volov od gotove teže naprej. Zato zahtevamo, da se preneha z omejevanjem izvoza, čim bo kmet opravil polneta dela in začel pitati vole, ki mu za delo niso več potrebni.

Obenem pa zahtevamo, da se zabrani vsaki izvoz krepke hrane, posebno raznih industrijskih odpadkov, katerim je tudi primerno maksimirati ceno, da bo kmet v stanju to hrano uporabiti za povečanje živinoreje.

Zobna krema „Odol“

Iz znanstveni osnovi sestavljeno idealno sredstvo za čiščenje zob, ne škodi zobni sklenini in napravlja zobe biserno bele. Uporabljajte za čiščenje zob vsak dan zobno kremo ODOL.

Družinskega očeta zasulo v rudniku

V rudniku v Medvedcah pri Majšpergu se je pripetila včeraj popoldne zelo huda nesreča. V rovu je več rudarjev kopalo premog. Okoli 15. ure se je vsul plaz zemlje in jama skoraj popolnoma zasul. Dočim so se drugi delavci pravočasno rešili, je 48 letnega rudarja Jožefa Šušparka ujel plaz in ga pokopal. Nesrečnega so takoj pričeli reševati. Posebno reševalna skupina je z nadčloveškimi naporji odkopavala plaz. Skozi zemljo so se slišali klici pokopanega moža. Že so ga skoraj izkopali, ko se je na

Celje

Komorni simfonični koncertni večer

V četrtek 13. t. m. ob 20. priredi Glasbena Matica v mestnem gledališču komorni simfonični koncertni večer kot zadnjo prireditev ob zaključku 20letnega jubileja in obstoja Glasbene šole. Nastopili bodo posamezni gojenci višje stopnje instrumentalne šole in nekateri solo

pevci. Na sporedu sta tudi dva violinska koncerta s spremljevanjem orkestra in po en klavirski koncert s spremljevanjem simfoničnega orkestra. Vstop le proti vsporedu. Šolsko leto na Glasbeni Matici se zaključuje 28. t. m. Redni pouk traja do zaključka.

c Tatvina. Nekemu drž. upokojencu v Gregorčičevi ulici je zmanjkalo v njegovem stanovanju 4000 din. Osumili so postrežnico Ano K. Ko so pri njej napravili preiskavo, je trdila, da denarja ni vzela. Na mizi pa je tiščala gladilnik prav sumljivo. Ta se je naenkrat odprl in iz njega je padlo ukradenih 4000 din. Ano so aretirali.

c Vojaška godba celjskega pešpolka priredi drevi ob 19. na balkonu mestnega poglavarstva koncert.

c Novi grobovi. Na Glavnem trgu 14 je umrl hišni posestnik in bivši celjski trgovec Avgust Lakič v 82. letu starosti. Pred grofijo 9 je umrla 77 letna vdova po knjigarju Henrieta Rasch. — V javni bolnišnici je umrl 25 letni dvinar Karol Javornik iz Velike Pirešice pri Zalcu.

Ljubljana

Nedeljska huda ura nad Ljubljano

Ta je pa res prišla prav kakor strela z jasnega neba, ali kakor kak sovražni bombnik, da se izrazimo v sodobnem jeziku. Tako lep idiličen nedeljski počitek je sanjalo mesto, ulice kar tihe, saj je bilo na tisoče Ljubljančanov zunaj na izletih, pa se je sredi popoldneva privarila tam s kamniške strani po nebu pošastno črna gmota, pa je zdajci zahrnelo, zabučalo in zaropotalo: toč! Skoraj četrt ure je bobnala po strehah in prasketala na ulice, da so bile vse bele od debelega ledenega zrnja, ki je seveda takoj izginilo, čim je spet posijalo sonce. Toča je napravila po vrtovih dosti škode, zlasti v Trnovem in v Mostah, vendar je hudoimni oblak svojo glavno zalogo iztresel nad središčem mesta, kjer je zbito tudi precej strešne opeke. Proti večeru je sledil še en nalič brez toče. V ljubljanski bližnji okolici je točo neslo tudi čez Barje, dočim je drugod bilo le nekaj ploh. Pač pa je toča klestila močno okoli Domžal in Lukovice. Škode je največ prizadela na vrtovih fižolu.

Učinek te hude ure nad Ljubljano se je kajpak poznal tudi na včerajšnjem trgu, ko so Trnovčanke pripeljale solato

c Postelja se je vnela od cigaretnega ogorka 27 letnemu delavcu Francu Lahu iz Medloga. Najbrže je z gorečo cigareto zaspal. V spanju je dobil težke opekline po prsih in levi strani trebuha. Oddali so ga v celjsko bolnišnico.

c Nevhlta za nevihto. V nedeljo je bil v celjski kotlini prav soparen dan. Ze popoldne je pričelo po lahko grmeti. Zvečer med 20. in 21. pa je bliskalo in treskalo, kakor za stavo. Vmes pa je bilo kakor iz škafe. Tudi včeraj popoldne okrog 13.30 se je potemnilo nebo in je zopet močno grmelo ter nekoliko tudi deževalo. V presledkih je nato grmelo in deževalo skoro ves popoldan.

c Romarski shod bo v nedeljo, 16. t. m., na gori „Oljki“ v Savinjski dolini.

drage...« Odgovor ženske na to je kajpak bil: »Naj Bog rajši tiste kaznuje, ki so krivi draginje in vsega hudega, kar je zdaj prišlo nad svet.«

a Razstavo protiletalske zaštite na ljubljanskem velesejnu si hodijo ljudje prav pridno ogledovati, prvič ker ni vstopnine drugič pa ker je res zanimiva in poučna. Za podeželsko šolsko mladež, ki prihaja v Ljubljano na svojih izletih, je obisk te razstave še poseben doživljaj. Razstavo bodo zdaj razširili še na paviljon „J“, ker je paviljon „N“ postal že pretesen za razne nove predmete, ki se prihajajo. Tako je medtem prišla tudi specialna razstava drž. vojno-tehničnega zavoda Obilicevo z veliko zbirko plinskih mask, zaščitnih oblek ter priprav za umetno zameglitev. Po razstavi vodijo obiskovalce strokovnjaki, prirejajo se predavanja in tudi razne praktične vaje. Gotovo je ta razstava za vsakega koristna, vsako pa tudi razume, da vse to ne pomeni, da smo pred kako vojno nevarnostjo in da bi se zato kdo vznemirjal, ampak da gre tu le za potrebni pouk ljudstvu in da velja tudi tukaj pravilo: kar koli se naučiš, nikoli ne more škodovati, ampak samo koristiti.

Ptuj

TUDI NOVI ŽUPAN JE ODSTOPIL

Pred par dnevi je Ptujčane iznenadilo, da je dr. Remec podal ostavko na položaj mestnega župana in da je bil imenovan za župana banovinski zdravnik dr. Breznik Vladimir. Komaj so se poglela nasprotujoča si razlaganja o vzrokih izpovedi v vrhu mestne uprave, je udarila nova vest, da je pardnevni župan dr. Breznik podal ostavko na novo imenovan položaj. Vse to kaže, da je župansko mesto izmed vseh najbolj nevarno in Ptujčani smo zdaj v nemalih skrbeh, če bomo lahko dobili širokogrudnega moža, ki se bo žrtvoval za mesto župana.

p Strela dalje uničuje domove. Predvčerajšnjim je strela upepelila lepo domačijo v Halozah, včeraj pa na Dravskem polju v Čirkovcah, kjer je udarila v Medvedovo hišo. Škodo cenijo na 30.000 din. Poleg tega je postal žrtev pri reševanju predmetov iz objemajočih zubljev, posestnik Lorber Anton. Nanj se je sesul goreči strop. S težkimi opeklinami so ga prepeljali v ptujsko bolnišnico.

p Polomljene roke in noge. Prejace Fr. iz Dornave je padel pod voz in si zlomil nogo. — Kranje Ivan iz Sv. Vida si je pri padcu zlomil roko. — Klince Julijana iz Rogoznice si je zlomila roko. — Tušek Francu iz Grajene je hudo zlomil roko.

p Izplavljeni čoln. Drava ne izplavlja samo trupel, ampak tudi čolne. Tako so našli čoln, dolg 6 m, v Brezju pri Križovljan-Cestici. Lastnik naj se zgleda v Ptuj.

Za uradniške dolgove - moratorij

Učitelji v ptujskem okraju predlagajo moratorij za uradniške plače

Na svojem mesečnem zborovanju je učiteljsko ptujskega šolskega okraja, včlanjeno v JUU, sprejelo sledečo resolucijo:

1. Ugotavljamo, da so naše plače mnogo premajhne za dostojno življenje državnega uradnika, zato želimo, da se s podvojeno energijo nadaljujejo vse akcije združenih nameščenskih organizacij za dvig naših materialnih prejemkov.

2. Ker je večina slovenskega učiteljskega zadolžena ter mora od svojih premajhnih plač plačevati še mesečne obroke za dolgove, zahtevamo, da se za vse

uradniške dolgove izreče moratorij, dokler se ne doseže izboljšanje plač odn. cen na prejšnje razmere.

3. Smatramo, da je javno pavšalno klevetanje učiteljskega stanu, ki ga načrtno vršijo nekateri demagogi in to ravno v današnji dobi, škodljivo za celokupni naš narod ter pozivamo merodajne oblasti, da v interesu države in narodne prosvete to preprečijo.

4. Izrekamo vodstvu sekcije JUU za njegovo delo naše priznanje ter prosimo, da nadaljuje po dosedanj pot obrambe učiteljskega stanu in ponosa ter izboljšanja našega materialnega položaja.

Maribor

Taborenje pod Martuljkovo skupino

Mariborski gozdovniki vabijo mladino v naravo

Pod Martuljkovo skupino na Gorenjskem leži v zelenju skrita vas Gozd. Tik ob Savi je zunaj vasi ravna jasa. Tam je gozdovski taborni prostor, ki vsako poletje oživi. Beli šotori se zasvetijo v soncu, dim se dviga iz tabornega ognja dan in noč. Poleg taborišča je zidano ognjišče, iz katerega se kadi trikrat na dan. Spretni kuharice pripravljajo tečno hrano za vedno lačne želodce. Krepilni gorski zrak pospešuje prebavo.

Zjutraj trobi rog budnico. Tabor oživi. Po jutranji telovadbi je umivanje v Savi, nato zajtrk. Dežurna družina skrbi, da je tisti dan tabor preskrbljen z vsem potrebnim. Ostale družine so tudi zaposlene. Če ni izleta v sosednje vasi ali v gore, poslušajo predavanje o naravnih pojavih, o zdravilnih in strupenih zeliščih, o tem, kako naj si pomagamo, če sem zašel v gozdu ali v gorah, o prvi pomoči v nezgodah in podobno. Nato sledijo igre.

Rog zatrobi v zbor h kosilu. Menažke zarožljajo, s smehom in šalo se premika vrsta k velikanskemu kotlu. Vse utihne in s slastjo pospravlja porčijo. Kdor nima teka, naj si ga pride sem iskat.

Na znak za popoldanski počitek tabor utihne, kot da bi izumrl. Po odmoru sledi koristno in temu zabavno, kot pač doleča program za tisti dan. — Po večerji vsi taborniki v zbor, kjer slišijo razpored za prihodnji dan.

*

Letos priredijo gozdovniki na svojem tabornem prostoru, gozdu pod Martuljkovo na Gorenjskem, mladinsko kolonijo, ki bo trajala od 10. julija do 7. avgusta. V kolonijo se sprejemajo dečki in deklice od 10. do 18. leta. Tabornina znaša 420 din, ki je plačljiva ob prijavi.

Mladina bo pod nadzorstvom prefektov in prefektin, ki so aktivni učitelji in učiteljice, zdravstveno nadzorstvo pa bo izvajal zdravnik.

V taboru bo vladal duh dvanaesterih gozdovniških zakonov:

1. Bodi odločen! 2. Bodi skromen! 3. Bodi poslušen! 4. Bodi čist! 5. Čuvaj svoje telo! 6. Živi prirodno! 7. Govori resnico! 8. Bodi pošten! 9. Bodi moder!

O kletvicah in podobnih izrazih

Pred nekaj dnevi je banska uprava razposlala po vseh mariborskih srednjih šolah okrožnico, v kateri svetuje in opominja naše dijaštvo, naj v svojem lastnem interesu opusti rabo grdih besed, kletvic in včasih naravnost brutalnih izrazov. To njeno prizadevanje moramo le toplo pozdraviti! Med našim dijaštvom se je namreč razpasla navada, da uporablja v svojem govoru stalno grde besede in kletvice, ki so izgovorjene celo iz tujih jezikov. Potem pa človek posluša takega dijakca, pa res ne ve,

10. Bodi prijazen! 11. Bodi požrtvovalen! 12. Bodi radosten!

Kdor želi svojim otrokom okrepiti, razvedrila, dobre vzgoje, ljubezni do narave, naj jih pošlje v našo kolonijo na Gorenjsko.

Obračamo se pa tudi na vse dobrotnike, prijatelje mladine, na podjetnike, ki socialno čutijo, na organizacije humanitarne smeri in vse oblasti, naj pošljejo na svoje stroške revne, okrepitev potrebne otroke v našo kolonijo.

Prijave sprejema in potrebne informacije daje Jugoslovanska gozdovniška liga v Mariboru, Jezdarska ulica 20. Vabimo Vas, da pohitite s prijavi, ker je število strogo omejeno in se ne bo na noben način prekoračilo.

ali ima pred seboj omikanca ali kakega voznika. Govor namreč človeka in njegovo izobrazbo izdaja. Ne samo to, saj bo padla tudi temna senca na njihove vzgojitelje, dasi ti pri tem niso prav nič zakrivil. Zato je bilo in je treba načeti zdaj, kajti mlado drevo laže očistiš mrčesa kakor staro. Besedam naj slede tudi dejanja! V nekem razredu tuk. mešč. šole so na pr. uvedli denarno kazen za vsako nespodobno besedo. Da bi vsaj tudi tokrat zgledi vlekli!

K. V.

Prva lekarna v Studencih?

Studenška občina kaže v vsakem oziru prav lep napredek. Tako je bilo v nedeljo odprto novo udobno kopališče RK, v kratkem pa bo odprto tudi lepo otroško igrišče, ob Makarjevi cesti. — V bližini tržnice bodo uredili tudi novo lekarno, ki je v Studencih zelo potrebna. Za lekarno se zanima več lekarnarjev, koncesija pa še ni oddana, čeprav so za lekarno že izbrani lepi prostori. — Ljudje so godrnjali, da pri novi tržnici ni javnega stranišča. Zato so tudi za to po-

skrbeli. Župnišče je odstopilo potrebno zemljišče, na katerem bodo v kratkem postavili stranišče. Vodo bodo napeljali od izvirkov na tržnico. S tem bodo odstranjeni zadnji nedostatki, ki so ovirali razvoj studenške tržnice. — Pekrčani so vložili na studenško občino prošnjo, da naj dovoli otrokom iz Peka, ki stanujejo na studenško-pekrski meji, da smejo v studenško šolo. O tem bo odločala banska uprava.

Pet minut pred nedeljskim koncertom

Sedim na klopi in ura kaže pet minut pred enajsto. Park se polagoma polni. Mimo klopi hite stari in mladi ljudje, največ v parih. Smejijo se in gledajo v drevesa. Jaz tudi... Potem pride mimo klopi skupina samih mladih fantov, in začuda, slovenski ne znajo več. Njihove nogavice so sumljive barve, toda njihov jezik je zlobudra. V gneči se izgubijo. Majhen deček v zakrpani obleki se prikaže in ponuja gospem na sosednji klopi rože: »Kupite, kupite! Lačen sem!« In ko se ga usmili, izgine kakor kača. Obrnem se proti kavarni (gospo so namreč stare in nič ne vidijo), pa glej ga, fantalina pri sladoledu. In spet prikrev-

sa od nekod star berač, moledujoč: »Dinar, samo dinar!« Gospe kimaajo z glavami. Starec se žalostno nasmehne in gre dalje, Bog ve kam... Nekje pred menoj se oglasi petje, žalostno hreščanje basov, skupina dijakov se »zabava« na klopi. Mimo mene pride starejši gospod in kima z glavo svoji ženi: »Eno pa je, naši dijaki nimajo več manire. In da bi vsaj peli!« Na mah sem se dvignil. Ob poteh so namreč postavili mizice z vstopnicami in jaz sem popolnoma suh. Grem iz parka na cesto. Režeji morajo biti zadovoljni, da od daleč slišijo muziko...

K. V.

Neurje nad Mariborom

Včeraj popoldne je divjala nad Mariborom in okolico silna nevilnica. Vila se je ploha, nekaj minut pa je padala tudi precej debela toča. Ker je padala toča med dežjem, ni napravila mnogo škode, čeprav je bila debela kakor orehi. Ponekod je udarila tudi strela, vendar brez večje škode. Toča je kletila najbolj po Slovenskih goricah, kar se pozna zlasti v vinogradih in na poljih.

Obsojen radi vloma pri delodajalcu

Mali kazenski senat tukajšnjega okrožnega sodišča je razpravljal o vlovu, ki ga je zagrešil 21-letni delavec Alojz Šiška od Sv. Trojice v Slov. gor. Obtožnica mu očita, da je v noči na 9. maja vlomil v zaklenjeno stanovanje svojega bivšega delodajalca Antona Zorka v Košakih ter odnesel razno žensko obleko v skupni vrednosti okoli 1500 din. Domače razmere pri oškodovancu so bile obtožencu dobro znane, ker je pri njem služil za hlapca. Še predno pa je ukradeno obleko in perilo spravil v denar, so ga orožniki aretirali in izročili sodišču. Šiška je bil obsojen na podružno leto težke ječe.

GOSTOVANJE MARIBORSKE DRAME V DRAVSKI DOLINI

Mariborska drama se je odločila za gostovanje z veseloigro »Konto X« v raznih krajih Dravske doline. Tako bo 15. t. m. ob pol 21. gostovanje v dvorani pri »Jeleni« pri Sv. Lovrencu na Pohorju, 16. t. m. ob pol 16. v Sokolskem domu v Marenbergu, zvečer ob pol 21. istega dne pa v Sokolskem domu v Rušah.

CENE MESA V MARIBORU

V soboto so bile na mariborskem špetharskem trgu naslednje mesne cene: govedina 12—14 din, teletina 12—14 din, svinjetina s kostmi 14—16 din, svinjetina brez kosti 16—18 din, riba 18—20 din, karec 15—17 din, sala 20 din, slanina 17—18 din, pljuča 8 din, jetra 8—12 din, reberca 14—15 din, svinjska glava 8—10 din, ledvica komad 2—3 din, parčki komad 2—3 din.

m Poročila sta se v starokatoliški cerkvi strojni tiskar Jaroslav Vlk in Albina Berličeva.

m Pevski zbor Glasbene Matice. Danes zelo važna vaja za moški zbor. Jutri vaja za ženski zbor.

m Kolo je bilo ukradeno Benkovemu mesarju Francu Pristovniku. Ukradeno kolo je znamke »Dürkopp« in ima evid. štev. 125365.

kriminiranih žaljivk napram dr. Prijatelj-Popovičevi nisem izrekel, ker zato nisem imel nikakega povoda, temveč radi tega, ker tožeca dr. Prijatelj-Popovičeva ni mogla dokazati resničnosti svojih trditvev. Pri razpravi pa je priznala, da ji je dr. Žitnik očital, da je vzklikala tuji, protidržavni miselnosti, da ga pa radi tega očitka ni tožila. — Dr. Žitnik.

m Sprejemni izpiti na drž. klasični gimnaziji v Mariboru bodo 26. t. m. ob 8. — Sprejemali se bodo učenci in učenke, rojeni v letih 1927, 1928, 1929 in 1930. — Prošnjo, kolkovano z drž. kolkom za 10 din in naslovljeno na ravnateljstvo, je prinesiti ali poslati do 23. t. m. Prošnji priložite rojstni list, izpričevalo o dovršeni osnovni šoli, učenci, ki so obiskovali že višjo ljudsko ali meščansko šolo, morajo razen omenjenih prilog priložiti še zadnje izpričevalo višje ljudske, oziroma mešč. šole (izpričevala, ne knjižice!). — Avgusta ni sprejemnih izpitov. Izjeme dovoljuje ministrstvo prosvete.

m Poletni del strokovno kmetijskega tečaja za učitelje kmetijsko nadaljevalnih šol je pričel. Zopet se je zbralo 28 mladih učiteljev iz vseh delov Slovenije, da si spopolnijo svojo izobrazbo ter tako koristijo najširšim slojem svojega naroda.

m Napredovanja učiteljev. V višjo pol. skupino so napredovali naslednji učitelji v Mariboru: Oton Bajde, Milan Pertot, Josip Stopar (Tezno), Andrej Stefancioza (Studenci), Ernestina Kostanjšek, Emilija Maležič in Ana Cvetko.

m Fantje v starosti od 10 do 15 let dobijo dober zaslužek kot pobiralci žog. Oglasilo se naj pri g. Versiču na teniških igriščih ISSK Maribora v Copovi ulici.

m Policija ponovno opozarja, da je prekanje raznih sprevedov, vojaških formacij itd. s kakršnimi koli vozili strogo prepovedano. Prepovedano je tudi sporedno kolesarjenje. Kršilci bodo odslej najstrožje kaznovani.

* S Putnikom v lepe Slovenske gorice! V nedeljo dne 16. t. m. Cena zanimive krožne vožnje 60 din. Rezervirajte si mesta.

Kino

* Grajski kino. Danes »Dr. Robert Koch«, v glavni vlogi Emil Jamnig. — Prišlo socialni film »Angeli zatemnelih lic«.

* Esplanade-kino. »Strup«, velika ljubavna drama po noveli H. Bernsteina z Charles Boyer-om. Prekrasni film nepozabne vsebine.

* Kino Union. Danes zadnjič »Sherlock Holmes« (Tatvina v kraljevi zakladnici), najzanimivejši detektivski film, napeta vsebina.

Radio

Sreda, 12. junija

Ljubljana: 7 poročila in veseli zvoki; 12 okrogle in poskočne; 12.30 poročila; 13.02 radijski šramel; 14 poročila; 18 mladinska ura; 18.40 problemi slovenskih nametencev; 19 poročila; 20 koncert Glasbene matice; 20.45 veselje na deželi; 21.15 klavirski koncert; 22 poročila; 22.15 obisk pri J. S. Bachu. — Beograd: 13.50 koncert slavni pevcev; 14.10 koncert havajskih kitar; 14.40 poročila; 18.05 pesmi; 19.10 poročila; 19.40 lahka glasba; 20 prenos iz opere. — Sofija: 18 lahka gl.; 19.05 violina; 19.50 Nikolajeva opera »Vesele žene Windsorske«. — Praga: 19.30 zabavni koncert; 21.30 češke pesmi in kitar; 22 jubilejni koncert češke glasbe. — Firenze: 18.30 harmonike; 19 odlomki iz operet; 19.30 lahka gl.; 22 plesna glasba. — Budimpešta: 18.15 orkester; 19.30 prenos iz opere. — Bratislava: 22.15 pester spored. — Beromünster: 21.30 violinske sonate; 22.10 lahka glasba.

Koncert tenorista Angela Jarca

Človek se s težavo otresa predsodkov, ki jih ima ali ki so nastali v pogledu kakšne človeške delavnosti. Enako težka pa je borba proti predsodkom tudi za onega, ki je sam postal predmet predsodkov. Pod usodno težo teh dejstev trpi tudi delovanje tenorista Angela Jarca, ki je koncertiral v petek 7. t. m. Javnosti je Jarc malo znan, ker razen lani kot Vašek v Smetanovi Prodanosti nevesti, ko je omenjeno vlogo svojevrstno in z velikim uspehom odigral in odpel, ni se mu nudila prilika za večje udejstvovanje. Ima pa za seboj že prav lepo pevsko karijero, ki se je pretrgala zgolj iz vzrokov družabnostne narave, dočim je on sam ostal tudi dalje velik in nezlomljiv idealist. Da je to res, dokazuje spored njegovega koncerta. Ni hlastal za bleščečimi efekti lahkokrih muze, ki bi ga morda bolj popularizirali, ne, on je hotel podati pesmi višje umetniške vrednosti in je zato zbral niz samospevov od Volariča do Osterca, da se obenem vidi tudi tip naše pesmi v posameznih razvojnih dobah. Že to, da je polovico programa tvorila moderna pesem, je značilno za njegova prizadevanja in zasluži posebno zahvalo in pohvalo. Ali ne bi bilo že to dovolj, da bi se javnost rešila predsodkov?

In vendar se mu dela krivica. Le tako je bilo mogoče, da je podal ves svoj program — 16 pesmi — pred bolj rahlo

zasedeno dvorano Narodnega doma. Toda Jarc je ne samo junaški tenor, on je tudi junak in kot tak je pel, kakor se spodobiti za umetnika. Njegov glas je močan in jasen, v srednji legi skoraj baritonalen, v višini pa svetel in metalčen, zmogel lepim nijansirani, pri tišem petju pa nekoliko suh in brez velike barvitosti, zlasti v nižjih legah. Jarc predava z velikim občutkom in dobro intonirano, moderna pesem mu ne dela težav, le tu pa tam bi si bili želeli boljše vokalizacije in jasnejše izgovorjave. Na programu so bili zastopani slovenski skladatelji Andrej Volarič, Fran Gerbič, Benj. Ipavec, Gojmir Krek, Anton Lajovic, Josip Pavčič, Emil Adamič, Vas. Mirk, Marij Kogoj, L. M. Škerjanc in Slavko Osterc in lahko rečemo, da se je znal pevec lepo vživeti tako v vsako pesem kakor v stil. Občinstvo ga je nagradilo z močnimi aplavzi, zlasti po Osterčevi Belokranjski, ko mu je bil poklonjen lep lovorjev venec. Pevca je pianistka g. Ema Vrabec spremljala z veliko skrbnostjo in globokim razumevanjem, tako da je bilo njuno podajanje prijetno enotno. Uvodno besedo o razvoju slovenske umetne pesmi je mesto mene, ki sem bil za prve polovice programa drugje zadržan, spregovoril g. Ubald Vrabec. S tem svojim pevskim programom namerava koncertirati Jarc tudi po drugih večjih krajih dravske banovine.

M.

Zanimivosti

Vojna se je raztegnila na Sredozemsko morje

Po poročilih se bodo prve operacije omejile na strateške točke zahodnega Sredozemlja

Na kočljivem preseku Sredozemskega morja

Južnozahodno od Sicilije se zožuje Sredozemsko morje na preliv, širok le nekaj nad 100 km. Pred tem prelivom leži otok Pantelleria, ki so ga Italijani močno utrdili. Tu bodo poizkušali presekat zvezo Franciji in Angliji iz zahodnega vzhodni del Sredozemlja in tako ločiti zavezniške sile, ki bodo operirale ob bazenu.

Angleži imajo ne daleč proč Malto. Nekdaj je bila ta utrjena postojanka ne-

vojskovodja, dasi se cesar ni dosti menil za svoj rodni kraj in je »celo odpadel od rojakov in se pridružil Francozom«.

Korziška mesta stoje po večini zelo slikovito na skalah in so težko pristopna. V Ajacciu je važno pomorsko oporišče Francozov. Železnica teče od tod do severneje ležečih krajev. Korzičani so po pravici ponosni na svojo domovino. Še Napoleon je dejal, da bi jo z zavezanimi očmi spoznal po opojnem vonju njenih gozdov.

Je pa otok prava domovina banditstva, ki sicer že umira, imelo je pa v preteklosti slavne »kralje roparjev«, ki jim oblast ni mogla do živga. Strašna nesreča za otočane je bil tudi narodni običaj krvne osvete, ki je v gorah še danes ostal. Osvete željni Korzičani je pa nasproti tujcu izredno gostoljuben.

Korziška ima silno važno strateško lego za Francoze. Odtod je komaj 60 km zračne črte do italijanskega otoka Elbe, pa 100 km do italijanske obale. — Nasprotno bi imeli Italijani s posestjo tega otoka važno odskočno desko proti Franciji, katere obale so oddaljene 180 km od severozahodnega primorja Korziške.

NICA, kraljica francoske Riviere

Ob Ligurskem morju se vleče na italijanski kakor francoski obali prekrasno primorje, svetovno znana Riviera. Tu so tako v Italiji, kakor v Franciji svetovna letovišča, ki bodo svojo mondeno tišino in lepoto ob hali zamenjala zdaj z grmenjem topov in bomb.

Zahodno od Ventimiglie, zadnje italijanske obmejne postaje, se začne francoska Riviera. Tu se vrste ob obali lepa mesta Menton, Monte Carlo, Nica, Antibes, in Cannes. Nica je ena glavnih zahtev Italije, mesto, ki šteje nad 186.000 prebivalcev ima prelepo lego na južnih ogradnih Primorskih Alp. Prekrasne palače, hoteli, promenade in parki vabijo vsako leto tudi pozimi goste v svojo sredo.

Stara Nicaea je bila znana že v 300 l. pred Kristom kot kolonija, ustanovljena iz Marseillea. Francozi so oblegali mesto in ga zavzeli 1543, prej je bilo v sklopu grofovstva Nice. Kasneje je pripadla Nica savojški hiši. L. 1708 so podrl trdnjavo obzidje, po zasedbi Savoje jeseni 1792 so dobili Francozi tudi Nico. V tu-

rinski pogodbi 24. marca 1860 je odstopila Sardinija dokončno Nico Franciji. — Zdaj se bo boj za lepo mesto znova vnel.

Dve SAVOJI visoko v Alpah

Francoski departement Savoie meri 6188 km² in šteje blizu 240.000 prebivalcev. Leži v francoskih Alpah, ima slikovito planinsko lego, z glavnim mestom Chambéry. Visoke gore dosežejo v Grande Casse, 3861 m najvišji vrh. Poljedelske zemlje je v gorah komaj 1-11, dobro razvita je živinoreja, mlekarstvo in sirarstvo. Eno petino zemlje pokrivajo gozdovi. Dežela ima nekaj premoga, železa, svinca, bakra, cinka in srebra, pa dovolj vodnih sil. Med svetovno vojno je tu nastala močna industrija jekla, aluminija in karbida. Ne manjka tudi lesne in papirne industrije. Mont Ceniska železnica veže deželo z svetom in pospešuje tujski promet.

Severno od Savoje sega tja do Ženevskega jezera Haute Savoie, Visoka Savoja, ki meri 4598 km in ima 255.000 prebivalcev. Gospodarstvo je sorodno onemu v Savoji. V slikovitih Savojških Alpah je doma zimski sport s središčem v Chamonixu. Industrija in tujski promet sta zelo živahna.

Meje obeh Savoj je Francija močno utrdila. Dostop do njih je možen sicer iz Italije, iz Turina po dolini Dore Riparie

MUSSOLINI

v dolino dotoka Rodana, Isere. Tudi v Haute Savojo vodi pod znožje 4810 m visokega Mont Blanca po dolini Dore Baltee železnica. Onstran Mont Blanca se odpira na francoskih tleh dolina Rodana od izvira dalje na jug in k Ženevskemu jezeru. Iz obeh Savoj ima Francija najbližji dostop do severnoitalijanske nižine, Italija pa spet po prekoračenju meje možnost vdora v notranjo Francijo. Alpski polki ene kakor druge države bodo imeli eno najtežjih nalog v obeta-jočih se bojih.

Na italijansko-francoski meji ostaja še tretja možna pot operacij, ob železnici v primorju. Tu leže, kakor rečeno od Ventimiglie dalje na zahod lepa letovišča. Ali bo poizkušen predor tudi tu? Bo šla vojna vihra tudi preko gajev palm in prelepih vil brezobzirno pot? —ine.

Cudna pot usode - po malem oglasu

Pred 85. leti je izšel v nekem ameriškem listu naslednji oglas:

»Farmer, 38 let star, želi dopisovanja z ljubko mlado damo. Lepota ni pogoj, prav tako ne naobrazba. Poroka je možna«.

Mlada dama Miss Charlton je čitala oglas, vzela pero in napisala:

»Ljubi gospod! Nisem lepota in nihče še ni trdil, da sem brihtna. Mlada sem, vajena trdega dela. Ne ljubim družbe, še manj ples in bi bila srečna, če bi mogla živeti na farmi...«

Kmalu je prejela odgovor:

»Ljuba Miss Charlton! Gotovo ste prebrisana spletkarica. Cenite življenje na farmi prav toliko, kakor jaz ples. Bojim se, da sem dal res neumen oglas v list. Toda če ste pripravljeni, pridite vseeno v Meadowville, vsak vam bo lahko pokazal mojo farmo. Vaš U. Grant«.

Dva tedna kasneje je bila poroka. Miss

Charltonova ni izbrala slabo: l. 1868., trinajst let kasneje je bil namreč Ulyse Grant izbran za predsednika USA, njegova žena je postala prva dama republike...

— Pojdi v kuhinjo in se umij. Pogledaj, da imaš čisto bele roke...

VIKTOR EMANUEL III.

osvojljiva, zdaj je v moderni letalski vojni drugače, ko je lahko dosežejo italijanski bombniki vsak čas.

Francija je zgradila močno pomorsko bazo v Bizerti, na afriški obali, nasproti Siciliji. Tu so še manjše vojne luke rt Bone, Sfax in Gabes, ki imajo nalogo, braniti Tunis, če bi bil ogrožen.

Ni dvoma, da bo to področje postalo prizorišče hudih bojov, Italija kakor zavezniki bodo skušali zavarovati prehod na sredi Sredozemskega morja zase.

Strategična lega KORZIKE

Korziška meri 8700 km² in ima blizu 300.000 prebivalcev. Je klasična dežela Napoleonovega kulta. S ponosom pokazuje otočani kraje, kjer je bival veliki

Sergiusz Piasecki

★ LJUBLJENEC ZVEZD

20 Roman iz tihotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

»Primi!« mi je rekel vodja in mi potisnil v roko konec vrvi. Razumel sem, kaj hoče, in sem dal vrvico naprej. Potem smo nadaljevali pot, držeč za vrvico. Hoja je bila neprijetna, toda vsaj zanesli smo se mogli, da se nihče ne izgubi.

Vlekli smo se skozi nekakšno goščavo, potem smo nadaljevali skozi gozd. Prišli smo iz gozda. Mamut me je prijel za ramo ter me močno stisnil. Razumel sem, da smo na meji. Ponovil sem to znamenje Petriku, ta pa ostalim tovarišem.

Deževalo je čedalje huje. Bili smo popolnoma premočeni. Pot je bila težka in utrudljiva kot še nikdar. Potapljali smo se v blatu. Toda Mamut je vodil precej zanesljivo. Včasih se je ustavil, tipal z nogami po tleh, nekaj godrnjal, nato pa nadaljeval pot.

Ko je bilo konec gozda, je šlo laže. Sicer sem še zadeval ob ovire ter se spotikal, toda vsaj veje me niso več bile v obraz.

Po treh urah hoje smo se ustavili k počitku ter se napili špirita. Kasneje smo še enkrat počivali. Po šestih urah skrajno naporne poti skozi temo smo v zori prišli do Minska.

Špirit sem nesel dvakrat čez mejo. —

Potem smo prenehali, ker sta pričela Mamut in Slavik hoditi z Hrebikovim krdelom. Tam je bilo delo vendarle laže in zanesljivejše, ker ni bilo treba tako daleč čez mejo.

V soboto zvečer sem popival s fanti v »salonu« pri Gintu. Bilo je veselo. Tonda je igral na harmoniko, da so steklenice plesale po mizi. Nenadoma me je nekdo brcnil pod mizo. Bil je Mamut. Pogledal sem ga. Tihotapec si je grizel noht na palcu leve roke, s palcem desne pa je kazal proti vratom. Pogledal sem proti vratom. Na pragu je stal Alfred Alinčuk. Mamut se je hripavo zasmejal in rekel: »Kaj zijaš?«

Vsi so se zasmejali in se obrnili proti vratom, Alfred pa je naglo izginil. Pihl smo naprej. Lord pa je pel:

»Hej, tu pivo! Hej, tam vodka!«

Pozno v noči sem se vračal proti domu. Tema je bila ko v rogu. Na nebu pa so vendarle bleščale zvezde. Stopil sem na dvorišče. Odrinil sem zapah. V tem trenutku je padel proti meni strel, potem drugi, tretji in še četrti. Padel sem ob vratih na tla. V sadovnjaku so odmevali oddaljujoči koraki.

Skočil sem po koncu, potegnil iz žepa nož in stekel proti sadovnjaku. Vse tiho.

Nekaj trenutkov sem poslušal potem sem se vrnil k vratom in stopil na ulico. Nikogar nisem opazil. Škoda, da nisem imel s seboj svetilke. Z njo bi mogel v sadovnjaku zasledovati napadalca, brez nje pa sem bil brez moči. Odtlej sem vedno nosil s seboj žepno svetilko. Zjutraj sem skrbno pregledal vrata in zidove. Vse krogle so tičale v tramovih. Izkopal sem si eno ter si jo spravil za spomin.

Ko sem se vrnil in potrkal na vrata, me je Hela, ki mi je odpirala, prestrašeno vprašala:

»Ali ste vi streljali?«

»Ne. Nek hump se je pošalil iz mene. Prestrašiti me je hotel.«

»Sinoči so neki fantje lazili okoli hiše« je rekla Hela.

Naslednjega dne me je zarana zbudila Janinka:

»Nek blaznež stika za vami.«

»Kakšen blaznež? Zakaj blazen?«

»Ker se neprestano smeji...«

»In kje čaka?«

»Za skednjem, Rekel mi je, naj nikomur razen Vladi ničesar ne zinem — in da je zadeva silno važna!«

Naglo sem se oblekel in šel iz hiše. Za skednjem sem opazil Josifka.

»Kaj bi mi rad povedal?« sem mu rekel, ko sem ga pozdravil.

»Neko reč. Zelo važno!«

»Prosim... Poslušam...«

»Samo glavno stvar. Toda moraš mi obljubiti, da nikomur ne poveš, od koga si izvedel.«

»Zanesi se name, da tega nikomur ne povem.«

Josifek se je nezaupno ozrl okoli sebe in tiho rekel:

»Alinčukovi bi se te radi znebili. Alfred je pregovoril nekaj fantov, naj te zaznamujejo... Sto rubljev jim je dal nagrade...«

»Kako to veš?«

»Prišli so k meni na posvet. Mene vsi poznajo, pa so me povprašali po tebi. Rekel sem jim, naj tega ne delajo, ker si prijatelj Jožefa Trofide. Poslej moraš biti previden; Alinčukovi so vražji!«

»Dobro, da si mi to povedal!« sem rekel Josifku. »Vsaj vem, kdo preži name! Poslej bom tudi jaz na preži! Sinoči so streljali name, ko sem se vračal domov!«

Josifek je začudeno pripomnil:

»Ta—ko? To ni bil noben naših. To so morali storiti oni sami! Pazi se! In če bi rad imel dober revolver, ti ga dam... Imam jih več...«

Ločil sem se z Josifkom, ki je previdno šel ob reki, da obide mesto. Vrnil sem se domov k zajutruku. In mnogo sem premišljeval o tem, kar mi je bil povedal Josifek.

9

Zvečer sem se kar najskrbneje oblekel. Bronasto rdečo srajco sem okrasil s temno vijoličasto samoveznico. Vzel sem še palico ter odšel z doma. Na trgu sem srečal Krišo.

»Kam, kam?« me je vprašal tihotapec.

»K Saši!«

»Aha, na zabavni večer! Tudi jaz krevsam tja!«

(Dalje.)

Sport

Tablica po IX. kolu v državni ligi

Kakor smo že včeraj poročali, je vrstni red nekoliko spremenjen. Gradjanski je ostal na vrhu, dočim sta Slavija in BSK zamenjala mesti. Ta vrstni red bo ostal nespremenjen, če Gradjanski v nedeljo premaga Jugoslavijo. V slučaju, da bi bilo obratno ali da ta dva kluba remizirata, bi bilo edino BSK dano, da si pripori prvo mesto.

s. Pri nedeljski juniorski biciklistični dirki za državno prvenstvo je zasedel prvo mesto Branko Debančič. Od Slovencev so zasedli Korenin Franc (Ljubljana) 6., Setnikar (Ljubljana) 8. in Grmek (Zeleznikar, Maribor) 11. mesto.

s. Slavija—Jugoslavija 1 : 1. V Celju se je v nedeljo odigrala prijateljska tekma med ljubljansko Slavijo in Jugoslavijo, ki se je končala z rezultatom 1 : 1. — V predtekmi je mladina Jugoslavije podlegla kombiniranemu moštvu istega kluba 7:0.

s. Važno sejo bo imela Slov. atletska zveza drevi pri Mikliču.

s. Dempsey bo ponovno boksal. Bivši sve-

Po nedeljskih tekmah je stanje sledeče:

Gradjanski	9	7	0	2	23:10	14
BSK	9	6	1	2	26:7	13
Slavija	9	6	0	3	12:13	12
Jugoslavija	9	3	2	4	15:16	8
Hajduk	9	1	3	5	13:27	5
Hašk	9	1	0	8	12:28	2

točni prvak vseh kategorij Jack Dempsey bo nastopil 1. julija v ringu. Ves čisti dobiček bo izročil ameriskemu Rdečemu križu.

s. Nedeljske motorne dirke na Jesenicah se je udeležilo 30 dirkačev. Nevedemo vedno prvega v dotični kategoriji: Turni motorji do 200 ccm: Kavčič (3:30.2). Turni motorji do 350 ccm: Zajc (3:25.4). Turni motorji nad 350 ccm: Pengov (3:20.4). Sportni motorji do 250 ccm: Lapajne (3:16.2). Sportni motorji do 350 ccm: Trampuž (3:03). Sportni motorji nad 350 ccm: Šiška (3:04.4). Prikolice: Pogačnik (3:43.4).

s. Hokejsko prvenstvo na travi si je osvojila Concordia I. in postala prvak banovine Hrvatske.

ga konzuma na Vodah Urh. Po vsej priliki so bili na zločinskem delu štirje neznanici. Okoli polnoči je prvi razbojnik napadel čuvara Urha in ga pobil na tla. Možakar pa je bil toliko duhaprisoten, da se je pričel z razbojnikom boriti. Napadalec je celo rani, da je pobegnil. Ko se je Urh približal konzumu, sta ga tam napadla dva druga razbojnika in ga s sekuro smrtno ranila, da je čuvaj izkrmel. Mrtvemu možu so ukradli pištolo in denar ter pobegnili v noč. Vse kaže, da so morilci pobegnili na Planino ali v Savinjsko dolino.

m Okraden potnik. Iz neke veže na Glavnem trgu je nekdo ukradel trgovskemu potniku Maksu Praprotniku kovčeg, v katerem je imel blago za moško obleko,

mного vzorcev blaga in naročilno knjigo tvrdke „Silesia“ iz Novega Sada.

m Pod kontrolo cen spadajo sedaj še: valjana žica, žreblji, ki so izvlečeni iz železne ali jeklene žice, leseni gradbeni material, opeka in strešniki, šibkasto železo vseh vrst, faosirano železo razen U in T nosilcev vseh vrst, rafija in manilo.

m Izvoz zgodnjega sadja v Nemčijo. Prizad sporoča, da so dodeljeni za izvoz v bivšo Avstrijo za zgodnje sadje naslednji kontingenti: 41.000 mark za jagode, 60.000 mark za češnje, 65.000 mark za breskve, 54.000 mark za grah in fižol in 30.000 mark za paradižnike.

o V župnijski kozolec pri Sv. Petru na Kronske gori pri Slovenjgradcu je v nedeljo popoldne udarila strela, ga zažgala ter upepelila.

o Pri košnji je padel na koso 33 letni dninar Verovnik Srečko iz Marenberga in si prerezal vrat.

o Ko sta se vračala iz gostilne v Starem trgu pri Slovenjgradcu Bregant Ivan in Dumič Mihael, sta se sprla. Dumič je polegnil nož ter večkrat zabodel svojega tovariša.

o V Marenbergu je v soboto nastal požar v stanovanju Kos Marije ter kmalu zajel vso hišo. V ognjenih zubljih je došla hude opekline 13 mesecev stara deklica Kos Marija, ki je bila prepeljana v slovenjgraško bolnišnico.

o Spomenik radgonskim žrtvam in maitrovin borcem je povsem dograjen. Nahaja se na pročelju pred župno cerkvijo sv. Petra v Gornji Radgoni in je ena izmed največjih znamenitosti.

o Novo sadno sušilnico in skladišče je pričelo graditi Sadjarsko in vrtnarsko društvo pri Sv. Benediktu v Slov. gor. K omenjeni gradnji so prispevali „Prizad“, banska uprava in Okrajna hranilnica pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Sušilnica in skladišče bosta za ves sadni okoliš velikega gospodarskega pomena. Želeti bi bilo, da se slične sušilnice zgrade v vsakem večjem centru sadnih okolišev.

o Ponarejeni 500 dinarski bankovci so se pojavili v nekaterih krajih Slovenskih goric.

o Škrup na sadnem drevju se močno širi. Vedno pogostje se opaža, da se po nekaterih sadnih predelih Slov. gor. močno

širi na sadnem drevju škrlup, ki povzroča med sadjarji resno zaskrbljenost. Da se ta bolezen prepreči, je priporočljivo pravočasno škropljenje.

Borza malera človeka:

malí oglasi v „Večerniku“!

o Poštne razmere v Slatini Radenci. Prebivalstvo v Slatini Radenci in v okolici se pritožuje nad nezdavnimi razmerami pri tamkajšnji pošti. Dostava je skrajno pomanjkljiva in morajo nekateri občani čakati po tri dni na pošto. To za zdraviliški kraj nikakor ni primerno. Občani so se sicer že pritožili na pošto direkcijsko, pa je ostalo še vse po starem.

KROMPIRJA BO LETOS MALO

Po dosedanjih izglelih v Slovenskih goricah je mogoče ugotoviti, da bo letošnji pridelek krompirja zelo slab. Kakor znano je ta kultura radi dolgotrajne lanske poletne suše in pomladne moče lani zelo slabo obrodila in so se že jeseni ob pospravljanju nekateri posestniki in viničarji spraševali, ali jim bo pridelek sploh zadoščal za seme. Nastopila je ostra in dolgotrajna zima in je mnogo krompirja v shrambah zmrznilo, da je bil neuporaben za ljudsko hrano in živinsko krmo. Spričo tega je večina posestnikov posadila le zelo malo zemlje s krompirjem, ker ga niso imeli dovolj za seme. Nekateri pa ga niti niso mogli saditi, ker so ga v dolgi zimi uporabili za hrano ali jim ga je uničil mraz, denarja za nakup semenskega krompirja, če ga še je sploh bilo kje dobiti, pa niso imeli. Verjetno je, da bodo slabe posledice pri krompirju še obstojale dalje časa in bo potrebna pomoč države, da prihodnje leto nudi pasivnim krajem v Sloveniji potrebno količino semenskega krompirja, da se na ta način odstrani vrzel, ki je nastala v našem poljedelstvu.

Drobne vesti

NESREČA NEDELJSKEGA LOVCA

V Vuhredu se je primerila težka nesreča, katere žrtev je postal kovačev sin Ivan Potočnik. Ko je šel na srnjake, je iz Borovnikovega hriba počil strel ter mu prebil obe lici in zdrobil zobovje, tako da ne more uživati nobene hrane. Ranjenca so prepeljali v slovenjgraško bolnišnico, kjer se zdravniki trudijo, da mu rešijo življenje.

VLOMILCI UBILI ČUVAJA V TRBOVLJAH

V noči od sobote na nedeljo se je pripetil v Trbovljah grozen roparski umor, katerega žrtev je postal čuvaj rudniške-

MALI OGLASI

GENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.—. Družbe, predtisk, dopisovanja in žensitovanski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 12.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasi davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga je vpslati v pismu skupaj z naročilom ali pa po pošti položnici na čekovni račun št. 11.409. — Za vse pismene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti, znanaka za 3 din.

KAM, KJE?

VINOTOČ TRAFENIK
prej Viher odprt, najlepša izletna točka mimo Wolfzetta na Grič. 3755-1

SLUŽBO DOBI

Strugac
za orodje
se pod izredno ugodnimi pogoji sprejme. Podrobne informacije v trgovini optika

E. Petelna, Maribor, Grajski trg 7

Iščem
ŠIVILJO
za ročna krojaška dela. »Elegance«, Meliska 2. 4258-2

FRIZERKO

dobro moč, spretnem. Mihael Kostanišek. Studenci v. Mariboru, Aleksandrova 43. 4270-2

MARLJIVA PRODAJALKA
za bife z 1 letno prakso dobi službo v Splitu. Pojasnila daje Pollak, Mlinska 21-I. 4267-2

Čitajte „Večernik“

VAJENCI (KE)

UCENEC
z malo maturo sprejme pri Radio Starkel, Trg svobode 6 4259-4

STANOVANJE ODDA

TRISOBNNO STANOVANJE
s kopalnico in vsemi pritliklami v centru mesta se s 1. julijem odda v najem. Naslov v ogl. odd „Večernika“. 4052-5

Lepo sončno ENOSOBNO STANOVANJE zaprlo in separirano sobico oddam. Makarjeva 13. Studenci, Zahodno kadetnice. 4261-5

Triko blazice
dražestni vzorci vse velikosti v zalogi pri

C. Büdefeldt
Maribor

TRISOBNNO STANOVANJE
se odda na Aleksandrovi cesti 83. Vprašati Trdinova 5. 4260-5

Lepo ENOSOBNO STANOVANJE se odda: Koroščeva c. 27. 4255-5

SOBO ODDA

Lepo
SONČNO SOBO
s posebnim vhodom v bližini parka takoj oddam. Vrazova ul 6-III, levo. 4265-8

SOBO ISČE

SOBICO
išče dijakinja proti plačilu ali poučevanju. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Mir«. 4257-9

RAZNO

MODRA GALICA

žveplo, tobačni izvleček, afidon, nikopren, žveplenoapnena brozga, nosprasis, meritol, sulikol, kvasija les, maza vo milo, škropilnice in žveplalnike je dobiti pri Kmetijski družbi, Maribor, Meliska c. 12. Tel. 20-83. 412-28

SPOMNITE SE CMDI!

POSEST

POSESVO

11 oralov vrti mestu 90.000. Posredovalnica »Rap.d«, Gosposka 28. 4272-11

OBRT - TRGOVINA

RETUŠO

negativ oddam na dom. Foto Japelj, Maribor. 4262-13

ŽIVALI

Prodam
LEPO TRAVO
za košnje. Pobreška c. 21, blizu cerkve 4264-24

OPOZORILA

Javljam, da
NISEM PLAČNICA
za Danko Avgusta. Matilda Danko. 4263-25

Zahvala

Iskrena hvala vsem, ki so se v polnem številu udeležili spremstva na zadnji poti mojega blagega soproga in našega skrbnega očeta, ter iskrena hvala za podaritev tolikih cvetic.

Zalujče rodbine VREČKO in REGVAT.

INDUSTRIJE
OBRTNIKI
TRGOVCI

Vse za pisarno

kupite najceneje pri ...
Tiskovni zadrugi
Maribor, Aleksandrova
cesta 13 — Telefon 25-45